

Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

4/2009

PÄÄKIRJOITUS

Tuulen viemää

Tuulen viemää (Gone with the Wind) on ehkä tunnetuin Yhdyvaltojen sisällissodan kuvaus. Margaret Mitchellin teos ilmestyi jo vuonna 1936 ja kertoo rikkaasta etelävaltiolaisesta Scarlett O’Harasta ja hänen ihmissuhteistaan. Kirja on saanut Pulitzer-palkinnon, ja siitä on tehty samanniminen elokuva, joka voitti kahdeksan Oscar-palkintoa. Elokuva on välittänyt kertomuksen miljoonille ihmisille. Se on myös herättänyt oikeutettuja keskusteluja ihmisten syrjinnästä ja jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta.

Tuulet ovat sen jälkeen muuttuneet Yhdysvalloissa monta kertaa. Presidentti Obaman nousu presidentin virkaan on ollut afroamerikkalaisille selvä signaali uudesta ajasta, ja sen merkitys ollut selvästi näkynyt heidän itsetunnossaan.

Mutta monenlaiset muutkin tuulet puhaltavat sekä Amerikassa että Euroopassa ja koko maailmassa.

Aikamme tuulet puhuvat tehokkuudesta, rahasta, nautinnoista, vallasta, itsekkydestä ja monesta muustakin asiasta. Monessa mielessä tuulet ovat kristinuskonvastaisia tuulia. Vanhat arvot kaatuvat, ja ne korvataan uusilla näkemyksillä. Jokainen päättää itse omasta elämästään. Jokin aika sitten katselin dokumenttiohjelmia, jossa keskusteltiin feminismistä. Ruotsalainen professori, joka kertoi olevansa vanhan mallin feministi, kertoi,

että hän keskustellessaan erään opiskelijan kanssa oli sanonut: Mutta sinähän olet nainen. Hänen hämmästykseksensä nuori nainen oli vastannut: Pidän tuota loukkauksena! En ole nainen, vaan minä olen minä!

Nyt ei enää saisi puhua sukupuolesta, vaan sukupuoli – miehenä tai naisena oleminen – on pahasta.

Mielestäni kaikkein ikävintä on se, että myös kirkossamme puhaltavat monenlaiset vahinkoa tuottavat tuulet. Vanhat arvot kaatuvat. Raamatun sana ei paina. Ajatellaan, että ihmisen oma hyvyys on Jumalan tahtoa, Jumalan hyvyyttä, suurempi. Aivan niin kuin käärmee ja ensimmäisten ihmisten keskusteluissa. Onko Jumala todella sanonut? Käärme halusi oikaista ja korjata sen, mitä Jumala oli sanonut.

”Tuuli puhaltaa missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Samoin on jokaisen Hengestä syntyneen laita.”

Tiedämme, että tuulet jotka puhaltavat Kristuksen suuntaan ja jotka aikaansaaavat sen, että ihminen kääntyy Kristuksen puoleen, ovat Jumalasta. Jumalan Pyhän Hengen tuuli voi olla ”hiljaista huminaa” (1. Kun. 19:12). Joskus Raamatussa puhutaan kovista tuulista. Ihmiset ihmettelivät sitä ja kysyivät: ”Mikä tämä mies on? Häntähän tottelevat tuulet ja aallotkin.” (Matt. 8:27).

Vaikka tuuleekin, joskus niin että pelottaa ja ahdistaa, on hyvä luottaa Jeesukseen, koska häntähän tottelevat tuulet ja aallotkin.

Rukoilkaamme, että Pyhän Hengen virkistävät ja uutta synnyttävät tuulet puhal-

taisivat nyt kirkossamme. Puolustaja, Pyhä Henki nostaa katseemme ja opettaa meille kaiken ja palauttaa mieleemme kaiken, mitä Kristus on meille puhunut.

2.9.2009

Henrik Perret

”Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se mikä on hyvää.”

Kulmakiven viime numerossa kirjoitin islamin hiljaisesta vallankumouksesta. Sen jälkeen on tullut joitakin yhteydenottoja, joissa on epäilty tiettyjen lukujen aitoutta.

Dosentti Svante Lundgren kirjoitti erään lehden blogisivulla, että hän yhtyy minun johtopäätöksiini, mutta hän pitää joitakin lukuja (muslimiväestön osuus muusta väestöstä) väärinä. Lundgren myönsi, että käyttämäni lähde on yleensä luotettava. Tällä kertaa se ei kuitenkaan voi pitää paikkaansa. Myös toinen yhteydenotto on aiheuttanut asian tutkimista.

Kun olen eri lähteistä yrittänyt selvittää, mikä on totuus, olen tullut siihen käsitykseen, että on lähes mahdotonta löytää luotettavaa tilastoa Euroopan muslimiväestöstä. Se johtuu mm. siitä, että kaikki muslimit eivät rekisteröidy, ja siitähän, kenen tekemiä tilastot ovat.

Halusin herättää keskustelua islamin hiljaisesta vallankumouksesta ja haastaa meidät kaikki mukaan kertomaan Jeesuksesta Kristuksesta, maailman valosta. Hän on ainoa tie Jumalan luo. Hänen nimensä on ainoa nimi, jonka kautta me pelastumme.

Pyydän kaikkia suhtautumaan esitettyihin lukuihin tietoisina siitä, että jotkut luvut saattavat olla epätarkkoja. En

halua millään tavalla dramatisoida asiaa tai luoda mielikuvia, jotka ovat tavalla tai toisella vääristyneitä.

Haluan myös korostaa, että olen puhunut islamista, en muslimeista. Suhtaudun myönteisesti muslimeihin, ja suvussanikin on muslimeja. Ajattelen kuitenkin, että islamin usko on alistumista (islam tarkoittaa alistumista) väärälle Jumalalle. Muslimi ymmärtää ja odottaa, että me kristittyinä pidämme kiinni omasta uskostamme, niin kuin he pitävät kiinni omastaan.

Englannissa jotkut kirkonjohtajat kehottivat kristittyjä varovaisuuteen, etteivät pilaisi uskonnollisia keskusteluja. Sanottiin jopa, ettei käännytystyötä tule tehdä muslimien parissa, vaan ainoastaan niiden parissa, jotka eivät kuulu mihinkään uskonnolliseen ryhmään. Muslimijohtajat vastasivat, että he ymmärtävät hyvin sen, että kristillinen kirkko yrittää käännyttää muslimeja kristinuskoon. He aikovat ainakin käännyttää kristittyjä. Tulisipa sama into meille kaikille kristityille!

”Jeesuksen nimeä kunnioittaen on kaikkien polvistuttava, kaikkien niin taivaassa kuin maan päällä ja maan alla, ja jokaisen kielen on tunnustettava Isän Jumalan kunniaksi: ”Jeesus Kristus on Herra.” Fil. 2:10,11.

Henrik Perret

Jeesus-tutkimus puhuttaa Pohjoismaissa

Teologisen instituutin pohjoismaisten sisarjärjestöjen yhteinen teologikokous pidettiin kesäkuussa Ruotsissa. Näiden teologian opintoja auttavien ja osin myös kouluttavien laitosten opettajat ovat samalla oman alansa tutkijoita. Niinpä teologitahtumakin oli jaettu seminaareiksi oppiaineiden kesken. STI:n tutkija Timo Eskola johti Uuden testamentin seminaaria.

Uuden testamentin seminaarissa toteutettiin Jeesus-päivä ja Paavali-päivä. Jeesus-tutkimuksen osalta perehdyttiin uusimpiin kirjoihin ja niiden antamiin näkymiin. Eri maiden tutkijat olivat yhtä mieltä siitä, että tutkimuksessa eletään nyt mielenkiintoista aikaa. Vanha radikalismi on mennyttä. Enää ei tuskailla sitä, että tutkimus hylkäisi historian Jeesuksen kokonaan. Sen sijaan Jeesuksen elämästä uskalletaan tietää sitä, mitä Uusi testamentti

hänestä kertookin.

Monet tutkijat keskittyvät nykyään Jeesuksen lopunajalliseen julistukseen. He hakevat selitystä sille, miksi Jeesus julisti niin voimakkaasti temppeliä vastaan. Yleistymässä olevan käsityksen mukaan Jeesus väitti rakentavansa uuden, eskatologisen temppelin vanhan tilalle. Hänen temppeliään ei tehty käsin. Tämä opetus välittyi myöhemmin apostoleille, jotka opettivat seurakuntalaisten olevan eläviä kiviä Jumalan uudessa temppelissä.

Tällaiset tutkimuksen näkymät ovat rohkaisevia, koska ne auttavat lukijoita ymmärtämään Raamattua paremmin. Lisäksi ne muistuttavat, että kaikki raamatuntutkijat eivät pyri repimään Raamattua, vaan ymmärtämään sitä. Se on yleensä aina hyödyllinen tieteellisen työskentelyn päämäärä.

TE

Ruotsissa kokoontuneesta instituuttien opettajien joukosta tunnistaa helposti vaikkapa Århusin seurakuntatiedekunnan Uuden testamentin professorin Peter Legarthin (neljäs oikealta) ja Kööpenhaminan DBI:n Vanhan testamentin opettajan Jens Kofoedin (neljäs vasemmalta).

Perret neljänneksi Porvoon piispanvaalissa

Porvoon piispanvaalin ensimmäinen kierros pidettiin syyskuun alussa, ja pääsihteerimme Henrik Perret tuli vaalissa neljänneksi. Eniten ääniä sai Björn Vikström, ja lehtemme mennessä painoon toisella sijalla on Sixten Ekstrand. Itse vaali ratkeaa vasta toisella kierroksella.

Perret oli mukana jo kolmatta kertaa, koska hän oli lupautunut hiippakunnan konservatiivien ehdokkaaksi. Vaali oli tasaväkinen, ja Vikströmin jälkeen kolme ehdokasta oli 15 äänen sisällä toisistaan. Ruotsinkielisellä puolella povataan vaalista jännittävää, sillä kummallakaan jatkoon päässeistä ei ole selvää enemmistöä takanaan.

Niin kutsuttujen konservatiiviehdokkaiden mukana olo vaaleissa on sinänsä tärkeää. He voivat edustaa hiippakunnan suurehkon joukon näkemyksiä ja tuoda vastapainoa muille näkemyksille. Ehdokkaista esimerkiksi Vikström on kertonut olevansa yhteiskunnallisesti ja kirkollisesti varsin liberaali. Osin tämä tarkoittanee, että hänellä on nuorekas suhtautuminen nykyajan kysymyksiin, kuten globalisaatioon tai talouteen.

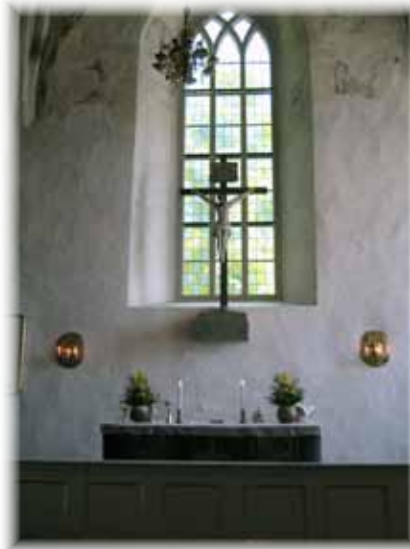
Perret edusti vaalissa teologista suuntausta. Hänen mukaansa piispan tehtäviin kuuluu kirkon sanoman teologisen sisällön valvominen. Siksi Perret myös puolusti tunnustuksellista kantaa monissa tämän ajan kirkollisen keskustelun aiheissa.

Ilmeisesti nämä näkemykselliset jännitteet olivat syynä myös siihen, että vaalien alla mediassa hyökättiin Perret’ä vastaan yllättävän voimakkaasti. Suomessa ei ole oikein totuttu siihen, että media poimii yhden ehdokkaan joukosta ja alkaa painostaa häntä mitä mielikuvituksellisimmilla syillä. Jopa hänen vanhaa perheyhtiötään vastaan hyökättiin taloussotkuihin vedoten siitä huolimatta, että yhtiön kaikki tilinpäätökset ovat aina olleet ulkopuolisen tilintarkastajan tarkastamia ja hyväksymiä. Vaikka syytökset osoittautuivat pian vääristelyiksi, Perret sai maistaa ajallemme tyypillisen sensaatiojournalismin puraisua.

Media vääristeli vaalia muutenkin varsin populistisesti. Jos lehtiä ja televisiota on uskomisen, kirkolla on tällä hetkellä vain kaksi sisältökysymystä: naispappeus ja homoparien siunaaminen. Muuta sanomaa tai edustajien näkemyksiä oli turha lehdistä etsiä.

Kyllä on sääli, jos piispa valitaan ilman mitään teologisia edellytyksiä pelastusnäkemyksestä, kirkkokäsityksestä tai raamatunäkemyksestä. Teologisen instituutin näkökulmasta nimenomaan sisältökysymykset olisivat ratkaisevia. Siksi pääsihteerimme painotti vaalissa niitä. Viime kädessä tärkeää on vain se, onko piispa Jeesuksen asialla vai omalla asiallaan.

Timo Eskola

Paavin Jeesus-kirja valloittaa maailmaa

Mitä pitäisi ajatella, kun mies, jonka väitetään olevan Jeesuksen sijainen maan päällä, kirjoittaa kirjan Jeesuksesta? Paavi Benedictuksen Jeesus-kirja on nopeasti saanut suurta suosiota, ja sitä luetaan kymmenissä maissa. Paavi itse ilmoittaa kirjansa alussa, että hän ei kirjoita tekstiään kirkon johtajana, vaan tutkija Joseph Ratzingerina. Hän ei siis kirjoita näemyksiään Jeesuksesta ohjeellisina, vaan vain tutkijan ominaisuudessa ja saksalaisena teologina. Häntä saa kritisoida, ja hän osallistuu keskusteluun muiden tutkijoiden tavoin.

Ratzingerista tiedetäänkin, että hän on koko työikänsä ollut huipputeologi. Paaviksi tuli opin asiantuntija, ja hän myös toimii kykyjensä mukaisesti. Kirja onkin yllättävän keskustelevalta. Se sijoittuu saksalaiseen tutkimukseen ja kertoo Ratzingerin kamppailusta teologisen radikalismien ja katolisen kirkon opin välissä.

Hienoja oivalluksia

Tavallinen lukija on hieman ymmällään tämän kirjan äärellä. Toisaalta se on monin paikoin ilahduttava. Se sisältää monia hyödyllisiä ja kiinnostavia huomioita evankeliumeista. Toisaalta se kuitenkin muistuttaa katolisen kirkon perusopetusta ilman mitään muutoksia. Kirjan lähtökohtiin voi joka tapauksessa kuka tahansa yhtyä. Ratzinger vastustaa liberaaliteologiaa ja haluaa kuvata historian Jeesusta, joka on ihmiseksi tullut Jumalan Poika.

Esimerkiksi Pojasta Ratzinger kirjoittaa, että tämä ”elää syvimmissä yhteydessä

Isän kanssa”. Jeesuksen persoona voidaan ymmärtää oikein vain tästä näkökulmasta: ”Tämä oppi ei ole peräisin mistään koulusta”. Tutkijan Jeesus ei ole pelkästään lahjakas juutalainen mies.

Myös hengellisessä mielessä kirjassa on hienoja ajatuksia. Kun Jeesus on tempelinharjalla, hän ei syöksy alas vaan vastustaa Paholaista. Ratzinger selittää hienosti syyt: ”Sen sijaan hän astui alas kuoleman syvyyteen, hylätyksi tulemisen yöhön, täydelliseen puolustuskyvyttömyyteen.” Tosin paavin mukaan Jeesus teki tämän, koska hän tiesi että ”lopulta voi vain päätyä Jumalan hyviin käsiin”. Voittoisa ja hieman dokeettinen Kristus-hahmo elää Ratzingerin teologiassa, mutta ei tosiaankaan ilman kärsimystä. Luterilainen käsitys menee pidemmälle: sen mukaan Kristus kokee Jumalan todellisen hylkäämisen ja huu-taa ristillä kauhusta. Katolinen ei helposti myönnä, että Kristus tehdään synniksi meidän edestämme.

Perinteiset erot jäljellä

Näennäisesti Ratzinger tekee myönnötyksen jopa luterilaiselle vanhurskauttamisopille. Puhuessaan köyhyydestä ja nöyryydestä hän toteaa, että nämä ihmiset ”eivät loista suorituksillaan Jumalan edessä” (93). Se on asenne, ”jonka Paavali ilmaisi vanhurskauttamisteologiassaan”. He tulevat tyhjin käsin, ”jotka avautuvat ja antavat lahjaksi ja ovat siten valmiit ottamaan vastaan Jumalan lahjoittaman hyvyyden”.

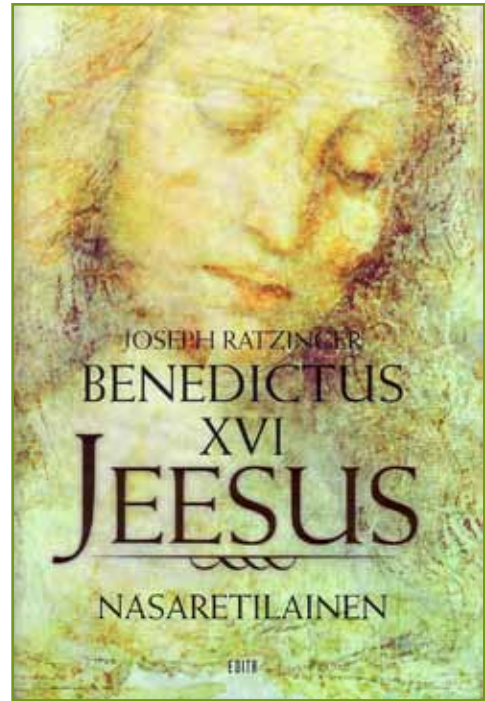
Tämä kaunis kuva häiriintyy sitten katolisessa armonjärjestyksessä hieman

myöhemmin. Miten ihminen voi pelastua, Ratzinger kysyy. Siten, että hän on sisäisesti valveilla ja hänellä on ”vanhurskauden nälkä ja jano” (108). Sydämen ”tulee olla puhdas” ja ihmisen tulee ”etsiä hänen kasvojaan”. Tämän jälkeen alkaakin pyhityksen ruuvi kiristyä. Ratzingerin pelastus ei tule lain ja evankeliumin rajusta jännitteestä, vaan avautumisesta Jumalan laille: ”rehellisyydestä, totuudellisuudesta, oikeudenmukaisuudesta lähimmäistä ja yhteisöä kohtaan” (110). Hän jatkaa: ”Voimme sen perusteella sanoa, että pääsyvaatimuksena Jumalan luokse on yksinkertaisesti kymmenen käskyn keskeinen sisältö”.

Kunnon luterilainen ei tätä hyväksy. Paaville ainoita ehtoja ovat ”Jumalan etsiminen” ja ”valpas omatunto”. Ratzingerin mielestä ”sydän puhdistuu Kristusta seurattessa”. Silloin toteutuu katolisen pelastuskäsityksen lopputulos: ”nouseminen Jumalan luokse toteutuu nimenomaan laskeutumisessa nöyrään palvelemiseen, laskeutumisessa rakkauteen, joka on Jumalan olemus ja sen tähden todella puhdistava voima”. Luterilaiset julistavat tässä yhteydessä jumalattoman vanhurskauttamista.

Paavi on katolilainen

Kirjan analyysi osoittaa, että hyvistä lähtökohdistaan huolimatta paavin Jeesus-kirja ei ole mitenkään ”evankelinen” saati sitten luterilainen. Hänen Jeesuksensa kirjoittaa kohta kohdalta katolisten omaa katekismusta ja osoittaa katolisen opin oikeaksi. Luterilaisina olemme tästä tietenkin eri mieltä. Meidän mielestämme paavi tulkitsee Raamattua väärin ja ohjaa ihmisiä lakihenkiseen uskontoon. Uskonpuhdistuksen löydöt opettavat toista. Jeesus on syntisten pelastaja ja jumalattoman vanhurskaus. Pelastuksen asia ei etene sillä, että suunnataan ihmisen mieli vain parantelemaan omaa elämää ja tuskailemaan käskyjen edessä. Pelastus riippuu yksin evankeliu-

mista, syntisen täydestä armahtamisesta Kristuksen tähden – ilman mitään pakkoa ja ilman mitään edellytystä.

Paavia ei kuitenkaan voi syyttää siitä, että hän on katolilainen. Kukapa muu olisi, jos ei hän? Tarkoitukseni on vain osoittaa, että paavin Jeesus-kirja ei ylitä katolilaisuuden kynnyksiä. Luterilaisten suuntaan kaikki vanhat kiistat jäävät elämään, ja ne myös nostetaan oppeina esille (luterilaisia tietenkin mainitsematta). Katolisen kirkon sanoma ei parane tämän kirjan myötä.

Samalla on kuitenkin avoimesti ja nöyrästi myönnettävä, että paavi nyt korjaa virheitä, joita luterilaiset liberaaliteologit ovat tehneet. Jeesus-tutkimus on mennyt pilalle meidän takiamme, ei heidän. Juuri tällä tavalla pitääkin takavuosien radikaali Jeesus-tutkimus hylätä. Siksi kirja voikin tehdä meille palveluksen. Jos maallistunut luterilainen innostuu Jeesuksesta paavin kirjan ansiosta, hän saattaa palata omaan evankeliumin täyttämään uskoonsa ja löytää sielulleen pelastuksen.

Timo Eskola

Ohjelmassa saarnaamisen taidosta

Syyskauden avajaisissa dogmatiikan professori **Miikka Ruokanen** pohtii kirkon tilannetta ja evankeliumin äänen kuulamista kirkossa. 9.9. pidettävänä avajaispäivänä on perinteiseen tapaan myös kahvitarjoilu ja kirjakerpputori.

Alkusyöksen keskiviikkosarjassa on aiheena **saarna ja puheviestintä**. Syksyn toisessa periodissa käsitellään **kirkkoisia**.

Opintonsa aloittavia fukseja varten järjestetään **Fuksifoorumi**, jossa opetuksen ohella keskustellaan yliopiston luentojen herättämistä kysymyksistä. Erityisesti toisen vuosikurssin opiskelijoille suunnataan luentosarja **Eksegetiikan vaikeat kysymykset**. Myös heprean opetus jatkuu. Uutuutena on kerran kuussa perjantaisin pidettävät **musikaaliset iltapäiväkahvit**, joissa lauletaan yhdessä kahvitteilyn lomas-

sa. Kello kahden **päivähartaus** kahvitukseen on STI:ssä tärkeä toimintamuoto, jossa opiskelijat ja työntekijät kokoontuvat yhteen Usein päiväkahveilla syntyy myös merkittäviä teologisia keskusteluja ja opiskelijat esittävät työntekijöille omia kysymyksiään

STI:n ohjelmassa on lisäksi yksittäisiä luentoja ja seminaaripäiviä, kuten perinteeksi muodostunut Luther-päivä, jossa tänä vuonna lähetysohjaaja Pekka Huhtinen alustaa Lutherista ja lähetyksestä.

Timo Eskola pitää koko syksyn ajan yliopistossa **dosenttiluentosarjaa**. Aiheena on *Jeesus, Paavali ja juutalaisuus*, Uusi testamentti juutalaisten lähteiden valossa.

Syksyn ohjelma löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta www.teolinst.fi.

MAANANTAI

Heprean preppauskurssi
klo 16-18, 21.9.-30.11. (ei 26.10.)
Matti Liljeqvist, TL

TIISTAI

Fuksifoorumi
klo 14-16
(kahvit ja kaakot klo 14)
15.9.-20.10. (I periodi)
Timo Eskola, dos., Henrik Perret, TM
Nykyisille ja entisille fukseille tarkoitettu luento- ja keskusteluhetki

KESKIVIIKKO

Eksegetiikan vaikeat kysymykset
klo 12.30-14, 16.9.-25.11. (ei 28.10.)
erit. 2. vuosikurssin opiskelijoille
Timo Eskola, dos., Henrik Perret, TM

Fuksifoorumi
klo 14-16
klo 14-16, 4.-25.11. (II periodi)
Timo Eskola, Henrik Perret

PERJANTAI

Musikaaliset iltapäiväkahvit
2.10., 6.11. ja 4.12. klo 14

KESKIVIIKKO

Puhetyöläiset perustyökälat (KT I)
klo 16-18

- 16.9. Hyvän saarnan tunto-merkkejä Seppo Suokunnas, dos.
- 23.9. Retoriikka, suostuttelun taito Timo Eskola, dos., TT, FM
- 30.9. Evankelioiva saarna Keijo Rainerma, TM
- 7.10. Kielikavien voimat ja vaarat Leena Huima, FM
- 14.10. Miten pitää Sanaa esillä perhekirkossa Pekka Kaskinen, TM
- 21.10. Ääni on osa saarnaajan sanomaa. Asiaa äänenkäytöstä ja -huollosta Kaarina Ruusuvirta, puheterap.

Ajankohtaiset kirkkoisät (D I)
klo 16-18

- 4.11. Johdanto kirkkoisiin ja Justinus Martyyri Gunnar af Hallström, prof., TT
- 11.11. Augustinus - pyhimys vai höyryjä? Timo Nisula, TM
- 18.11. Tertullianus - äkäinen lahkolainen vai latinalaisen teologian isä? Lauri Vartiainen, TM
- 25.11. Afrahat Persialainen Viisas ja Gregorios Narekilainen Jouko Martikainen, emeritusprof.
- 2.12. Cyprianus: Jumala isänä ja kirkko äitinä, Anni Maria Laato, TT

MUUTA OHJELMAA STI:SSÄ

FUKSIAISET
maanantaina 14.9. klo 18

Muuttuuko kirkon mielipideilmasto?
torstaina 17.9. klo 14-16
Kimmo Kääriäinen, Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja, dos.

Missiologian seminaari: Kirkottomat kristityt
torstaina 29.10. klo 14-18
Pekka Mäkipää, TM, Olavi Mäki-Patola, TM, Magnus Riska, dos., TT ja Janne Sironen, TM

Luther-päivä: Luther ja lähetykset
tiistaina 10.11. klo 14
Pekka Huhtinen, lähetysohjaaja, TT

Oppi Raamaten erehtymättömydestä modernissa evankelikaalisuudessa
torstaina 19.11. klo 14-17
Leif Nummela, TM

Postgraduate-koulutus II: Raamattu aikamme tulkintojen viidakkossa
to 15.10 klo 16 alk. - la 17.10. klo 14
Timo Eskola, dos., Leif Nummela, TM, Henrik Perret, TM, Tapio Puolimatka, prof. ja Olli-Pekka Vainio, dos.

Ohjelma toteutetaan yhteistyössä Kirkkopalvelujen Opintokeskuksen kanssa.

Tiililä-seura kokoontuu STI:n tiloissa ma 21.9., 12.10. ja 7.12. klo 17.15-19. Seura toimii luterilaisen herätyksellisen kristillisyyden keskustelufoorumina. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia.

OHJELMAA MUUALLA

Jeesus, Paavali ja juutalaisuus
Uusi testamentti juutalaisten lähteiden valossa, Timo Eskolan dosenttiluentosarja yliopistossa maanantaisin klo 14-16, 14.9.-23.11. päärakennus, auditorio XIV

Teologiset opintopäivät
Uuden testamentin uusimman tutkimuksen äärellä Suomen Raamattuopistossa 3.-5.1. 2010. Pääluennoits. prof. Jostein Ådna Norjasta.

HARTAUS JA KAHVIT
STI:ssä joka päivä klo 14

Luentoja levottomille sieluille

OPISKELIJAN SUUSTA

Yliopistoelämää?

Hei sinä! Monessako piirissä sinun elämäsi pyörii? Meillä saattaa olla useampia ystäväpiirejä ja ihmisiä, joita näkee ainoastaan vaikkapa harrastuksissa. Monen parikymppisen nuoren elämään opiskelu tuo yhden todella suuren ja uuden osa-alueen. Nopealla rytinällä tulee liuta uusia ihmisiä, joiden kanssa tulet olemaan ja elämään hyvinkin pitkään.

Kun suuri ja mahtava opiskelijaelämä puskee uutena asiana arkipäivään, voivat vanhat ystäväpiirit helposti jäädä todella taka-alalle. Varsinkin, jos opiskelujen aloitukseen liittyy muutto uudelle paikkakunnalle, ottaa opiskelijaelämä luonnollisesti sen suurimman tontin.

Yksi väistyvistä porukoista on liian usein seurakuntayhteys. Riparilta alkanut tie nuorena seurakunnassa katkeaa kuin veitsellä leikaten, kun vaikkapa espoolainen teekkarikyliä imaisee mukaansa. Se kotiseurakunta ystävineen jäi satojen kilometrien taakse, ja uuden etsiminen tuntuu turhalta työltä, kun silkka opiskelupaikka tarjoaa jo seuraaja ja kontakteja yli oman tarpeen.

Itse en ole joutunut (tai päässyt) muuttamaan uudelle paikkakunnalle, en sukeltanut teekkarielämän syviin vesiin, ja näen edelleen kavereitani, joihin olen tutustunut peruskoulun ensimmäisellä luokalla – siis noin 14 vuotta sitten! Mitä sanottavaa minulla tähän asiaan sitten oikein on?

Meillä teologian opiskelijoilla on mieletön etuoikeus! Saamme opiskeluisamme olla melkoisen lähellä nimenomaan sitä elämää, jota meidät on seurakunnassa kutsuttu elämään. Moni meistä opiskelee, jotta osaisi opettaa ja saisi olla valona maailmassa, olipa se paikka sitten lukioluokka tai saarnastuoli. Me emme joudu niinkään hanakasti erottamaan opiskeluelämää ja seurakuntaelämää, vaan opiskellessamme saamme palvella seurakuntaa ja sunnuntaina kirkon penkissä voimme oppia jotain, jota vielä tulemme hyödyntämään opiskeluiden saralla.

Siispä seuraavan kerran, kun teekkarikaverisi pyörittelee sanaparia ”hengessä ja Helsingissä”, voit olla varsin onnellinen asemastasi teologian ylioppilaana, kandidina, maisterina, tohtorina tai fanina.

Hengissä, Hengessä, Helsingissä ja Espoossa

Martti Pyykönen, teol. yo

Herra pitää kiinni

Raamatunlukijain Liiton pääsihteeri Kirsi Smeds on saanut kulkea lapsesta saakka Jeesuksen lähellä.

”Olin 13-vuotias uskovan kodin lapsi, kun punnitsin vaihtoehtoa, millaista olisi elää ilman Jeesusta. Tajusin hieman, mitä olisin menettänyt, ja ihmettelin, kuinka saatoin edes ajatella sellaista. Rukoilin: ”Herra, ethän päästä minua lähtemään koskaan luotasi.”

”Keitaita ja erämaita on matkalla ollut – mutta Herra on pitänyt kiinni. On ollut siunattua ja turvallista kulkea armon varassa määränpäänä taivas.”

Rukousvastauksia

”Olin useita vuosia kotiäitinä. Kun lapset hieman kasvoivat, haaveilin etänä tehtävästä osa-aikatyöstä, mielellään tekstien parissa ja Jumalan valtakunnan hyväksi. Kuvittelin kuitenkin, ettei sellaista työtä ole olemassakaan.”

”Marraskuussa 2003 kirjoitin ahdistuksissani Herralle rukouskirjeen kysellen, eikö Hänellä olisi minulle mitään tehtävää. Minulla kun olisi aikaa tehdä jotain. Seuraavalla viikolla raamatunlukuopas Hetkisen toimitussihteerin paikka oli auki Kotimaassa. Siinähan se oli – täydellisesti sellainen työ, josta olin haaveillut! Sain työn, josta pidinkin hyvin paljon. Mutta käteni alkoivat protestoida taittotyötä, ja

tiesin, etten voi sitä loppuelämäni tehdä. Kun Raamatunlukijain Liiton pääsihteeri oli reilut kaksi vuotta sitten jäämässä eläkkeelle, ystäväni rohkaisivat hakemaan paikkaa.”

”Koen olevani sekatyömies, jonka tavallinen työpäivä on toimistolla ja koostuu enimmäkseen RLL:n arkisten asioiden hoitamisesta: RLL:n taloudenhoitoa ja hallintoa, neuvotteluja raamatunlukuoppaiden toimitussihteerien kanssa, yhteydenpitoa eri yhteistyökumppaneihin ja kansainvälisen Scripture Union (SU) -liikkeen työntekijöihin, mainosten sopimisia sekä niiden suunnittelua ja toteutuksia, tekstien kirjoittamisia, postituksia, nettisivuista huolehtimista yms. Edelleenkin sydäntäni lähellä on joskus viivähtää oppaiden selitystekstien työstön äärellä. Välillä junailen pääkaupunkiseudulle erilaisiin kokouksiin, ja kerran tai pari vuodessa on SU-liikkeen koulutuksia tai konferensseja ulkomailla.”

”Kun aloitin teologian opiskelut syksyllä 1990, STI oli toiminut vasta vähän aikaa. Osallistuin tuolloin fukseille tarkoitettuun toimintaan, ja pidin suuresti STI:ssä käyneistä. Ne tukivat hyvin ja suuntasivat hieman epävarmaa ja hapuilevaa nuorta opiskelijaa rakentamaan Raamatun vahvalle perustalle. Kirsi-kaimakin tuli tuolloin jo tutuksi. STI:n retki Englantiin 1991 ja tutustuminen paikallisiin raamatukouluihin on jättänyt myös lähtemättömästi jälken-

sä. Kiitos näistä vielä 18 vuoden jälkeen! Osallistuminen STI:n toimintaan jäi osaltani kuitenkin turhan lyhytaikaiseksi mm. perheen perustamisen ja Kymenlaaksoon muuton vuoksi. Mutta olen saanut olla sieltä saakka työn tukijana ja seurata lämmöllä STI:n työtä erityisesti Kulmakiven välityksellä. Viime syksynä minua kysyttiin STI:n hallituksen jäseneksi, mihin hyvin mielelläni vastasin myönteisesti.”

Sydämen pohdintoja ja ilon kyyneliä

Kirsin perheeseen kuuluu puolison Sakarin lisäksi 13-vuotias Oskari ja 11-vuotias Eliina.

”Mielellämme vetäydymme koko perheen kanssa mökille, välillä ystävien ja sukulaisten kanssa. Monenmoiset puuhailut ulkosalla ovat kaivattua vastapainoa työlle. Nautin luonnon helmassa olostani. On ilo hakea sienet ja marjat suoraan metsästä ruokapöytään. Myös leivonta on mieluista.

Jos arki-iltana on vapaata, lähdän mielelläni kävelyille, ja usein joku perheenjäsenistä haluaa mukaan. – Ne ovatkin arvokkaita hetkiä jakaa arjen kuulumisia ja sydämen pohdintoja.”

Eräs nuorehko perhetuttava kuolinvuoteellaan antoi meille ystäville evästykseksi: ”Muistakaa laskea päivänne oikein.”

”Toivoisin, että osaisin elää aina päivän kerrallaan Jumalan tahdon mukaisesti. Mitä päivät sitten tuovatkaan tullessaan, toivoisin saavani elää ne käsi kädessä Herramme kanssa.”

”Viime vuosina olen ollut luottamus-koulussa: olen opetellut heittämään huolet Herran hoitoon ja luottamaan Hänen järjestelytaitoihinsa! Välillä tulee ilonkyyneleitä, kun saa nähdä, miten Herra vie asioita eteenpäin viisaasti ja ajallaan. On suuri ilo saada kulkea Herran kanssa joka päivä!”

Yksi Kirsille tärkeä raamatunjae löytyy

Filippiinäiskirjeestä, jossa on Paavalin sanat: ”Elämä on minulle Kristus ja kuolema on voitto.” Se muistuttaa siitä, mikä on elämässä tärkeintä ja mikä loppupeleissä todella ratkaisee.

”Haaveeni on, että kristityillä voisi olla rakkaudellinen, perhemäinen seurakuntayhteys, jonka jäsenet ovat aidosti veljiä ja sisaria Jeesuksessa Kristuksessa. Turvallinen hengellinen kotipesä, jossa rakennetaan yhdessä Raamatun sanan äärellä, hiljennytään Jumalan edessä yhdessä rukoillen, kiittäen ja ylistäen ja toimitaan toisia rohkaisten, tukien ja auttaen.”

”... ja että rakkaus Raamattuun ja Raamatun lukemiseen voisi olla tarttuva positiivinen virus, jonka mahdollisimman moni voisi saada jo nuorena!”

Mariliina Metsävirta

Kauden avajaisiin saapuvan professori Miikka Ruokasen näkökulmia

Evankeliumin ääni meillä ja maailmalla

(katkelmia aiemmasta esitelmästä)

Kerran pitkältä ulkomaan rupeamalta tulvani avasin radion aamuhartautta kuunnellakseni. Hartaus oli jo alkanut, puhujan teksti muistutti etäästi kristillistä puhetta, mutta enemmän se tuntui new age -tyyppiseltä ihmisen jumalallisuuden pohdiskeulta. Ajattelin: Onkohan poissa ollessani tehty päätös, että ei-kristillisten uskontojen ja ryhmien edustajat saavat pitää radiohartauksia. Hartauden jälkeen kuuluttaja ilmoitti nimen: Suomen kirkon pappi ja Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan dosenttihan se siinä oli puhunut!

Suomalaisia saarnoja kuunnelllessani minulle tulee usein tunto: Voi meitä! Saar-noissa on kateissa sekä muoto että sisältö. Puheet luetaan suoraan paperista, ymmärrettävän puhekielen sijasta käytetään ylätyylistä vaikeaa kirjallista kieltä. Kontakti kuulijoihin puuttuu. Mutta tyyliä suurempi ongelma on sisällössä: Eivätkö papit osaa enää puhua Jumalasta? Ujostelevatko he puhua vai eivätkö he osaa puhua Jeesuksen rististä, sovituksista ja ylösnousemuksesta? Puhutaan kauniisti itsetuntemuksen lisäämisestä, ihmissuhteiden parantamisesta, ihmisyyteen kasvamisesta ja eettisistä ihanteista. Eikö enää osata puhua kaikkein tärkeimmästä: Jumalasta ja Jeesuksen rististä? Voi meitä!

Filosofisesti asia voidaan ilmaista siten, että varsinainen uskonnollinen puhe eli puhe uskonnollisen uskon substanssista on entistä vaikeampaa. Tilalle on tullut korvikepuhe, joka keskittyy ihmisenä olemisen eksistentiaaliin ja eettisiin pohdintoihin. Humanistinen orientaatio on korvannut varsinaisen uskonnollisen puheen. Hiljattain olin messussa, jossa saarnaaja luki tasisella unettavalla äänellä koko puheensa

suoraan paperista, hän ei kertaakaan katsonut kuulijoihin. Saarnassa ei mainittu Kolminaisuuden persoonaa kertaakaan, paino oli puhtaasti itsetuntemuksen ja ihmisten välisten suhteiden pohdinnassa. Tässä saarnassa oli kateissa sekä tyyli että sisältö.

Nähdäkseni meillä on suuria ongelmia sekä keskeisten toimintojemme ihmellisessä tyyliässä että varsinkin niiden teologis-hengellisessä substanssissa. Tyylistä en aio tässä esityksessä puhua tämän enempää, yritän keskittyä substanssiin. Internetin ja TV-ruutujen valossa varttuneet ja maailmaa matkaavat suomalaiset eivät välttämättä enää elä hitaassa ja hiljaisessa pärevalokulttuurissa kuten entisaikojen ugrit. Eivätkä he välttämättä enää usko, että surullisuus ja sisäänpäin kääntyminen on syvällisyyttä ja sen sijaan iloisuus ja ulospäin kääntyminen on pinnallisuutta. He ymmärtävät, että iloisuus voi olla aivan yhtä syvällistä ellei syvällisempääkin kuin alavireisyys. Suosittelen erittäin lämpimästi kaikille puhujille Juhana Torkin kirjoja, joissa hän esittelee antiikin klassista puheoppia, jota esim. Paavali, kirkkoisät ja uskonpuhdistajat sovelsivat saarnoihinsa. Yksin näiden periaatteiden käyttöönotto jo uudistaisi suomalaista saarnaa radikaalisti!

Meidän kirkkomme on vakavien haasteiden edessä meidän elinaikanamme. Edellä mainitsemani seikat ovat ainakin osasy kirkon kriisiin. Mutta kenties pohjimmiltaan kirkkomme kriisissä on kysymys uskon kriisistä. Arvovallalla julistettua elävää evankeliumia kuulee nykyään aniharvoin.

Tervetuloa Postgraduate-koulutukseen!

II jakso 15.–17.10.2009

Raamattu aikamme tulkintojen viidakossa

Dosentti
Timo Eskola

Päätöimittäjä
Leif Nummela

Pääsihteeri
Henrik Perret

Professori
Tapio Puolimatka

Dosentti
Olli-Pekka Vainio

Filippos juoksi vaunujen luo, ja kuullessaan hänen lukevan profeetta Jesajaa hän sanoi: ”Sinä kyllä luet, mutta mahdatko ymmärtää?” Mies vastasi: ”Kuinka ymmärtäisin, kun kukaan ei minua neuvo.” Hän pyysi Filipposta nousemaan vaunuihin ja istumaan vierellään. (Ap. t. 8:30–31)

Etiopialaiselle hoviherralle asetettu kysymys on jokaiselle raamatunlukijalle tuttu. Kysymys on tärkeä: Ymmärrätkö, mitä luet? Hän tietää itse osan vastauksesta. Hän tarvitsee ihmistä, joka voi opastaa ja joka voi antaa kestäviä vastauksia. Julistajan tehtävä on juuri opastaminen. Filippos, Sanan julistaja ja Pyhän Hengen lähettäjä opas ”aloitti tuosta kirjoitusten kohdasta ja julisti miehelle evankeliumia Jeesuksesta.”

Postgraduate II:n teema keskittyy Raamatun ymmärtämiseen ja luotettavaan opastamiseen eli kristologiseen tulkintaan. Tervetuloa työskentelemään Jumalan Pyhän Sanan äärellä! Luentoja, ryhmätyötä ja keskustelua! Koulutus on tarkoitettu lähinnä teologeille ja julistustyöntekijöille.

Ohjelma

Torstai 15.10.

- 16 Kahvi
16.30–18 Room. 5–6, Vanhurskauttamisoppi ja ihmiskuva I, Timo Eskola
18.30–20 Raamatun tulkitseminen ja julistaminen sen kokonaissanoman valossa, Leif Nummela

Perjantai 16.10.

- 9.30–11.30 Raamattu ja etiikka I, Olli-Pekka Vainio
12.30–14 Raamattu ja etiikka II, Olli-Pekka Vainio
14.30–16 Room. 7–8, Vanhurskauttamisoppi ja ihmiskuva II, Timo Eskola
16.30–18 Kristus luomakunnan alku (APXH), Henrik Perret

Lauantai 17.10.

- 10–11.30 Usko, tiede ja Raamattu I, Tapio Puolimatka
12.30–14 Usko, tiede ja Raamattu II, Tapio Puolimatka

Hinta 30 euroa/koulutusjakso

Lisätietoja ja ilmoittautumiset 2.10.2009 mennessä:

Suomen teologinen instituutti
Kaisaniemenkatu 3 A 4. krs., 00100 Helsinki
puh. 09 6689 550, sähköposti sti@teolinst.fi

VIERAILUT

Henrik Perret

- 25.–27.9. Karleby, kyrkodagar
9.–10.10. Kangasala, Raamatun punainen lanka
2.–6.11. Kirkolliskokous, Turku
13.–14.11. Turku, Bibeln röda tråd
20.–21.11. Tuusula, Kristus-seminaari

Timo Eskola

- 20.9. Riihimäen seurakunta, raamattuluento
9.10. SLEYN nuoret, Helsinki
18.10. Kansanlähetyksen Hämeenlinna raamattuluento
18.11. Teologisen kirjallisuusseuran seminaari, Helsinki
21.11. Suomen Raamattuopisto, Kauniainen, Raamattutapahtuma

TEOLOGISIA TAPAHTUMIA ST:n JÄSENJÄRJESTÖISSÄ

Suomen Raamattuopistossa, Kauniaisissa (www.sro.fi)

Kristillisen etiikan perusteet 16.–18.10.2009

Oikeaa ja väärää etsimässä

Mielenterveys- ja ihmissuhdetyön kurssi

Työ, lama ja ihmisarvo, 13.–15.11.2009

Suosittu luentosarja
jo yli neljässäkymmenessä
seurakunnassa.

RAAMATUN punainen lanka

Leif Nummela ja
Henrik Perret
9.–10.10. Kangasalla
13.–14.11. Turussa
(Bibeln röda tråd, SLEF)

KIIITOS STI:N TYÖN TUKEMISESTA

Lämmin kiitos STI:n työn tukemisesta. STI toi-
mii lähes täysin työn ystävien tuen varassa.

Tämän vuoden tukijäsenmaksun on elokuun
loppuun mennessä maksanut 60 % tukijäse-
nrekisterissä olevista. Lähetämme lokakuun
alussa kirjeen niille, joilta emme ole saaneet
tänä vuonna maksua. Tukijäsenmaksu on 35
euroa, opiskelijoille 10 euroa. **Kulmakiven
osoitetarran oikeassa yläkulmassa on kunkin
oma viite**, jota toivomme käytettävän kaikissa
tukimaksuissa.

Jumala kaikkia esirukoilijoita ja tukijoita
siunatkoon!

SUOMEN TEOLOGINEN INSTITUUTTI

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Faksi

09 6689 5555

Sähköpostit

sti@teolinst.fi

etunimi.sukunimi@teolinst.fi

Kotisivu

www.teolinst.fi

Pankkitili

Sampo 800011-564245

Työntekijät

päälliköksi Henrik Perret (gsm 0500 542 542)

tutkija Timo Eskola (koti 019 722 702)

sihteeri Kirsi Sell (koti 09 505 1796)

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19

Taitto

Kirsi Sell

Painopaikka

Kirjapaino Hermes Oy

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.

Seurakuntavierailuja, luentotoimintaa, kirjasto ja
lukusali.

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10
euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirja-
lahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakausi-
kirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään
jokaiselle tukijäsenelle kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

toiminnanjohtaja Timo Junkkaala

Jäsenjärjestöt

Ev.-lut. Lähetysyhdistys Kylväjä

Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys

Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys

Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat

Suomen Ev.lut. Kansanlähetys

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys

Suomen Raamattuopisto

Svenska Lutherska Evangeliföreningen

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

*Me emme Jumalan lapsina tiedä,
mikä meille kulloinkin on parasta.
On turvallista ajatella,
että Isä tietää ja tekee aina oikein.
Siksi rukoileminen on hyvin turvallista:
vaikka rukoilisin väärin,
saan oikean vastauksen.*

Eero Junkkaala

Kannen kuvat: Sinikka Ahvenainen